

Osobne zamjenice i oslovljavanje ljudi; čestice や i と

Osobne zamjenice

わたし	ja	neutralni
あなた	ti	neutralni

あなた koristimo za osobe čije ime neznamo, žene iz milja ponekad あなた koriste kada se obraćaju svome mužu.

U japanskom jeziku, kada govorimo o sebi najčešće koristimo neku osobnu zamjenicu poput わたし, a kad govorimo o drugim osobama tada češće koristimo njihovo ime koje na kraju ima priljepljen nastavak (npr.-さん, ともきさん) koji određuje naš odnos prema toj osobi.

Ako znamo ime osobe, tada koristimo njeno ime.

Pristojnije je reći:

ともきさん、すいか が すき? *Tomoki, voliš lubenice?*

za razliku od

あなた、すいか が すき? *Ti voliš lubenice?*

かれ	on, dečko	neutralni muški
かのじよ	ona, cura	neutralni ženski
かれら	oni	neutralni, ali češće koristimo za skupinu muških osoba

かれ i かのじよ koristimo kada pričamo o trećoj osobi čije ime neznamo ili nam je ta osoba glavna tema priče pa ime ne moramo ponavljati. Osim toga, može značiti "cura" i "dečko" u intimnom smislu.

かれ の につき *njegov dnevnik*
わたし の かのじよ の につき *dnevnik moje cure*

きみ	ti	inferiorni ženski
あんた	ti	inferiorni muški
おまえ	ti	inferiorni

Ako razgovaramo sa osobom koja nam je inferiorna ili na istoj razini tada možemo koristiti inferiorne osobne zamjenice, uz napomenu da one mogu zvučati poprilično nepristojno i uvrijediti osobu.

てめえ	ti	veoma uvredljivo
きさま	ti	veoma uvredljivo

てめえ i きさま se koriste često u fikciji, ali u stvarnom svijetu koriste se samo ako se želite za ozbiljno potući jer su te osobne zamjenice toliko uvredljive da su praktički uvrede same po sebi.

あたし	ja	ženstveniji ženski
うち	ja	blagi
ぼく	ja	blagi muški

あたし može zvući slatko, pa ga češće koriste mlađe žene. ぼく koriste dječaci, ali i muškarci kad žele zvučati pristojnije.

わたくし	ja	formalni
おれ	ja	arogantni muški
わし	ja	koriste stari muškarci
われ	ja	formalni ponosni
われわれ	mi	formalni ponosni

われ i われわれ koriste tvrtke u poslovnim mail-ovima.

Nastavci za imena

● Nastavci vezani uz društveni položaj

-さん koristimo za nepoznate osobe i osobe prema kojima želimo biti pristojni, te općenito za odrasle osobe. Neke imenice već u sebi imaju nastavak さん i obično su iskaz poštovanja prema tuđem članu obitelji.

おとうさん	otac	おじさん	stric, stari čovjek
おかあさん	majka	おばさん	teta, stara žena
おにいさん	stariji brat	おくさん	žena (od muža)
おねえさん	starija sestra	みなさん	svi
おじいさん	stric	おおやさん	stanodavac, stanodavka
おばあさん	teta	じょうさん	kćer, mlada dama

-さま koristimo za osobe prema kojima želimo iskazati posebno poštovanje.

みなさま	(poštovani) svi
おきゃくさま	(poštovani) gost, kupac, klijent
おかあさま	(poštovana) majka
ひめさま	princeza
かみさま	Bog

おきゃくさま の おくさん は ダーク チョコレート が すき *Kupčeva žena voli tamnu čokoladu.*

-ちゃん zvuči djetinjasto, slatko i možemo koristiti među prijateljima. Kada pridodamo ちゃん na kraju nečijeg imena to označava da nam je ta osoba posebno draga. Najčešće se pridodaje curama.

-くん se koristi među prijateljima ili za mlađu osobu. Najčešće se koristi na kraju imena muških osoba, ali ako se koristi za cure tada zvuči ozbiljnije i kao iskaz poštovanja.

Odrasle osobe će za svoje prijatelje najčešće koristiti -さん.

-たち dodajemo na osobne zamjenice ili direktno na ime kada želimo govoriti o grupi ljudi i to na način da na ime osobe ili osobnu zamjenicu koja predstavlja tu grupu dodamo nastavak -たち.

ともこたち と いく。 *Idem s Tomoko i njezinima...*

かのじよたち が さげんだ。 *Zavrištale su.*

Intimiziranje stvari sa さん i さま

Japanci ponekad koriste nastavke さん i さま kako bi dočarali prisnost ili opisali nešto što im je drago ili blisko srcu.

ケーキやさん	simpatična slastičarnica koja nam je draga
てんちょうさん	dragi voditelj trgovine (npr. Netko u čiju trgovinu često dolazite pa imate osjećaj kao da se poznajete)
おまわりさん	dragi policajac koji patrolira ulicom
おひさま	sunašce

● Nastavci vezani uz zvanja

Određena zvanja ili pozicije u društvu možemo koristiti kao nastavke na kraju imena:

しゃちょう	vlasnik tvrtke
ぶちょう	direktor odjela
しゅにん	glavna odgovorna osoba, šef
せんせい	učitelj
せんぱい	iskusnija osoba od koje učite
てんちょう	voditelj trgovine

たなかしゅにん、しよるい を どうぞ!

Šefe Tanaka, izvolite papire!

おのせんせい は げんき です か?

Je li učitelj Ono u redu?

けいこちゃん は まつだせんぱい が きらい。

Keiko mrzi Matsudu.

Čestice や i と wip